

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 18866/2024
20.11.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Матија Милошевић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Стефан Рашић, адвокат из ..., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 244/24 од 29.05.2024. године, у седници одржаној 20.11.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 244/24 од 29.05.2024. године, у делу којим је одбијена жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Крагујевцу П2 136/24 од 29.02.2024. године у ставу првом и трећем изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П2 136/24 од 29.02.2024. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиле и забрањено туженом да на било који начин узнемирава тужилу са одређењем да ће ова изречена мера заштите од насиља у породици трајати годину дана од дана правноснажности пресуде са могућношћу продужења. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужила тражила да се забрани туженом да јој се приближава на удаљености мањој од 100 метара и да се наложи туженом да се исели из породичне куће у Крагујевцу у улици ... број .. и да се одреди да ове мере трају годину дана од дана правноснажности пресуде са могућношћу продужења. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужили накнади трошкове парничног поступка у износу од 138.800,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 244/24 од 29.05.2024. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе парничних странака и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви парничних странака за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу којим је одбијена његова жалба и потврђена првостепена пресуда у усвајајућем делу, тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући правноснажну пресуду у побијаном делу на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23) у вези са чланом 202. Породичног закона („Службени гласник РС“, бр. 18/2005, 72/2011- др.за и 6/2015), Врховни суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Ревизијом се указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП која не може бити разлог за изјављивање ревизије, док се не указује на постојање других битних повреда поступка које би могле бити ревизијски разлог у смислу члана 407. став 1. тачке 2. и 3. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила и тужени су рођени брат и сестра. Тужила живи у приземљу породичне куће у улици ... број .. у Крагујевцу, а на спрату исте куће су живели бивша супруга и деца туженог, док је тужени становао приватно. Дана 18.06.2023. године тужени је у вечерњим часовима свратио да види децу и том приликом је сишао у приземље куће где живи тужила и викао на њу „да не лупа“, а затим је закачио по руци од чега је тужила из стојећег положаја завршила у седећем положају на кревету. Тада је тужила позвала полицију, па је наређењем ПУ Крагујевац од 18.06.2023. године туженом изречена хитна мера – забрана контактирања и приласка тужили и привремено удаљење из стана у улици ... број .. у Крагујевцу на период од 48 сати, а решењем Основног суда у Крагујевцу Нп 408/23 ове мере су продужене на још 30 дана. На основу налаза и мишљења Центра за социјални рад Крагујевац утврђено је да су односи парничних странака у великој мери нарушени и да тужила у разговору вербализује да нема мира и да осећа страх од брата, због чега је процена стручног тима да је целисходно усвајање мера заштите од насиља у породици.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су заузели становиште да у конкретном случају постоји насиље у породици у смислу члана 197. став 1. и став 2. тачке 1. и 6. Породичног закона, чији су актери тужени у својству насилника и тужила у својству жртве. По утврђеном постојању описаног акта породичног насиља, које је утврђено и правилно расправљено као претходно правно питање за изрицање мера заштите од насиља, судови су туженом одредили меру заштите од насиља предвиђену чланом 198. став 2. тачка 5. истог закона, чији је трајање одређено у року из става 3. истог члана, процењујући степен угрожености тужиле и показујући „нулту толеранцију“ на испољено вербално и физичко насиље са циљем да се не само отклоне последице насилног догађаја, већ и да се делује превентивно ради спречавања понављања насилног понашања.

По оцени Врховног суда, становиште нижестепених судова засновано је на правилној примени материјалног права.

Насиље у породици дефинисано је одредбом члана 197. став 1. Породичног закона као понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет,

душевно здравље или спокојство другог члана породице. Карактеристични видови насиља (именовани облици насиља) одређени су ставом 2. истог члана, уз даље одређивање да се насиљем у породици сматра и свако друго дрско, безобзирно и злонамерно понашање које један члан породице испољава према другом члану породице (неименовани облици насиља). Мере заштите од насиља у породици прописане су чланом 198. Породичног закона и то су мере које суд изриче у парничном поступку, односно у породичноправном систему заштите од насиља у породици, независно од кривичноправне заштите од насиља у породици и мера које се изричу у поступцима пред другим надлежним државним органима у складу са Законом о спречавању насиља у породици („Службени гласник РС“ број 94/2016 и 10/2023).

Полазећи од породично-правне дефиниције насиља у породици и утврђеног понашања туженог предметном приликом које представља акт насиља, Врховни суд сматра неоснованим наводе ревидента да у конкретном случају није доказано да је било насиља са његове стране према тужиљи као сестри. По оцени овог суда, правилан је закључак нижестепених судова да се понашање туженог из описаног догађаја од 18.06.2023. године сматра насиљем у породици у смислу члана 197. Породичног закона због изазивања страха, неспокојства и стрепњи тужиље, који су изазвани таквим понашањем којим је нарушен њен душевни мир и спокојство. Ово је потврђено и стручним мишљењем надлежног органа стрателства о сврсисходности изрицања тражене мере заштите, који је дат у складу са чланом 286. Породичног закона. Наводи ревидента да је тужиља била у алкохолисаном стању и да је подигла руку према њему су без утицаја је на правилан чињенично-правни закључак судова да је тужени викањем на тужиљу и физичким насртајем на њу када ју је „закачио“ по руци услед чега је тужиља завршила у седећем положају на кревету, представља одступање од уобичајеног стандарда у опхођењу и комуницирању са члановима породице, због чега је потребно и оправдано туженом изрећи меру забране даљег узнемиравања тужиље. При томе је ова мера изречена не као санкција за учињену повреду, већ у циљу заштите тужиље, односно из превентивних разлога ради спречавања будућег насиља и узнемиравања, те обезбеђења спокојства и безбедности тужиљи као жртви насиља, у складу са датом проценом и мишљењем надлежног центра за социјални рад.

Преосталим наводима ревизије понављају се наводи који су истицани током првостепеног поступка и у изјављеној жалби против првостепене пресуде, а заправо се њима оспорава оцена изведених доказа и правилност утврђеног чињеничног стања, што није дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП, па ни са изузетком да се у смислу члана 403. став 2. ЗПП ради о ревизији у породичном спору ради заштите од насиља у породици.

Из наведених разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**